

Nota voor Gedeputeerde Staten

Mobiliteit

Onderwerp	GS nota Vaststelling Vervoerplan Arriva 2026
Documentnummer	DOC-00778217
Datum	27 mei 2025

0. **Samenvatting**

Jaarlijks stelt Arriva in de voorbereiding van de nieuwe dienstregeling een Vervoerplan op. Het Vervoerplan omvat alle voorstellen en ideeën voor de nieuwe dienstregeling en wordt, nadat hier consultatie over heeft plaatsgevonden onder belanghebbenden en er advies over is uitgebracht door het Reizigersoverleg Limburg, door uw college vastgesteld. Het Vervoerplan 2026 wordt hierbij ter vaststelling aan uw college voorgelegd.

Anders dan gebruikelijk start het Vervoerplan 2026 op 24 augustus 2025 (in plaats van in december 2025) en heeft het Vervoerplan 2026 een looptijd van anderhalf jaar. Deze afwijkende startdatum vindt op verzoek van Arriva plaats. Per december 2026 dient het gehele Limburgse openbaar vervoer zero emissie (ZE) te zijn. Met een start vervoerplan 2026 in augustus 2025 heeft Arriva meer voorbereidingstijd om de overstap naar ZE te kunnen invullen. Deze extra voorbereidingstijd wordt ook gebruikt om ten behoeve van het Vervoerplan 2027 voor de meeste regio's in Limburg een OV-visie te ontwikkelen.

Vanwege de recente uitbreiding van het OV naar een 100% aanbod, en vanwege de afwijkende startdatum van het Vervoerplan zijn de wijzigingen per augustus 2025 beperkt.

Deze nota geeft in de paragraaf Financiële en cofinancieringsaspecten een doorkijk naar de relatie tussen het Vervoerplan en de (als subsidie te verlenen) exploitatiebijdrage van de Provincie Limburg. Het voorstel van Arriva past binnen de beschikbare middelen.

1. **Beoogd resultaat (output/outcome)**

Vastgesteld Vervoerplan Arriva 2026.

2. **Toelichting**

Inleiding

In 2016 heeft de Provincie Limburg de Concessie Openbaar Vervoer Limburg 2016 – 2031 (hierna: Concessie) aan Arriva Personenvervoer Nederland B.V. (Arriva) verleend. In de Concessie zijn afspraken gemaakt over de omvang en de kwaliteit van het in Limburg te verrichten openbaar vervoer, over de financiële bijdrage van de Provincie aan het vervoer en over de doorontwikkeling van de dienstregeling en het openbaar vervoeraanbod. De voorstellen voor doorontwikkeling neemt Arriva op in het jaarlijks aan te leveren Vervoerplan. Dat plan voor het jaar 2026 wordt hierbij ter vaststelling aan uw college voorgelegd.

Openbaar vervoer – huidige stand van zaken

Met het Vervoerplan 2025 dat per 5 januari 2025 van start is gegaan, is het aanbod van het openbaar vervoer in Limburg fors toegenomen (van een 95%-dienstregeling als gevolg van Covid naar een 100%-dienstregeling bus). Vanwege deze grote stap in januari en vanwege het feit dat in

december 2026 opnieuw een grote stap zal worden gezet (als in geheel Limburg alle bussen ZE dienen te zijn), zijn de wijzigingen in het Vervoerplan 2026 beperkt. In Maastricht wijzigt de dienstregeling op basis van een door Arriva ontwikkelde OV-visie Maastricht. Arriva heeft aangegeven een dergelijke visie op termijn voor alle Limburgse gebieden te willen ontwikkelen. Ten behoeve van het Vervoerplan 2027 beoogt Arriva in elk geval voor Parkstad en Midden-Limburg OV-visies te ontwikkelen.

Context Vervoerplan

Het Vervoerplan 2026 van Arriva is het voorstel van Arriva voor de dienstregeling van het komende jaar. Met het Vervoerplan geeft Arriva mede invulling aan de aan haar toebedeelde ontwikkelingsfunctie. In het Vervoerplan schetst Arriva ontwikkelingen en verwachtingen ten aanzien van openbaar vervoer en openbaar vervoergebruik en doet Arriva voorstellen over hoe die ontwikkelingen en verwachtingen door te vertalen naar de dienstregeling. Voordat het –bij deze nota gevoegde definitieve Vervoerplan- tot stand komt, is een uitgebreid proces doorlopen. Dat proces start al in januari (vlak na de start van een nieuwe dienstregeling) met een evaluatie en het –breed in de omgeving- inventariseren van ideeën, wensen en behoeften voor het opvolgende Vervoerplan. De daaruit voortkomende input verwerkt Arriva in een concept-Vervoerplan dat – wederom breed- in de omgeving wordt geconsulteerd en waarop partijen kunnen reageren. In het nu voorliggende definitieve Vervoerplan zijn opmerkingen overgenomen dan wel heeft Arriva gemotiveerd aangegeven waarom een opmerking niet wordt gehonoreerd.

Een bijzondere positie in de totstandkoming van het Vervoerplan is weggelegd voor het Reizigersoverleg Limburg (ROL). Het ROL is de door de Provincie Limburg op grond van de Wet personenvervoer 2000 aangewezen consumentenorganisatie die –gevraagd en ongevraagd- gekwalificeerd advies mag uitbrengen over alle aspecten ten aanzien van openbaar vervoer die de reiziger raken. Het Vervoerplan behoort tot het adviesgebied van het ROL en is om die reden ook ter advisering aan het ROL voorgelegd. De reactie van het ROL is opgenomen als bijlage bij het Vervoerplan 2026. De essentie van de reactie van het ROL luidt:

- Het ROL is positief over de verschillende voorgestelde wijzigingen en de introductie van meer zitplaatscapaciteit door de ZE-gelede bussen (Harmonicabussen).
- Graag aandacht voor een goede OV-ontsluiting tussen de Zuyderland-locaties in Parkstad en de Westelijke Mijnstreek per Vervoerplan 2027.
- Graag aandacht voor een goede OV-ontsluiting van Molenberg (Heerlen) per Vervoerplan 2027.

Arriva heeft het advies van het ROL betrokken bij de totstandkoming van het Vervoerplan en heeft de afzonderlijke aandachtspunten van het ROL (gemotiveerd) beantwoord.

Naast de beschrijving van de voorstellen van Arriva voor de dienstregeling heeft het Vervoerplan nog twee andere belangrijke functies:

1. Op basis van het Vervoerplan toetst de Provincie of Arriva voldoet aan het Programma van Eisen dan wel afwijkingen van het Programma van Eisen voldoende motiveert. Zie hierna in de paragraaf 'Afwijkingen van het Programma van Eisen' de bevindingen van deze toets;
2. Het Vervoerplan vormt de kwalitatieve basis om tot de opgave van het aantal dienstregelingskilometers bus en trein te komen. Deze opgave dient –na vaststelling van het Vervoerplan door uw college- voor de berekening en verlening van de

exploitatiebijdrage 2026. De verlening van de exploitatiebijdrage vindt plaats via een separaat besluit dat naar verwachting in oktober aan uw college zal worden voorgelegd. Pas na vaststelling door uw college van het Vervoerplan kan Arriva deze exploitatiesubsidie aanvragen. Uit het vaststellen van het Vervoerplan 2026 volgt via de in de Concessie vastgelegde berekeningsmethodiek de bepaling van de exploitatiebijdrage 2026. Het besluit daarover later dit jaar kan daarmee niet los worden gezien van dit besluit tot het vaststellen van het Vervoerplan. De ontkoppeling van beide besluiten (vaststellen Vervoerplan en verlenen exploitatiesubsidie) is noodzakelijk omdat Arriva alleen exploitatiebijdrage kan vragen op een door het college vastgesteld Vervoerplan.

Vervoerplan 2026 - hoofdlijnen

Bij de start van het proces voor het Vervoerplan 2026 hebben we Arriva verzocht (brief van 28 maart 2025 – DOC-00750710) om met het Vervoerplan invulling te geven aan een aantal beleidsmatige prioriteiten onder meer gebaseerd op het beleidskader 'Een Bereikbaar en Toegankelijk Limburg'. Deze prioriteiten betreffen onder andere:

- Vervoerplan 2026 en Zero Emissie (ZE) transitie
- Uitrol Dal Vrij Limburg
- Herstel betrouwbaarheid en vertrouwen van de reiziger

In het Vervoerplan 2026 geeft Arriva invulling aan deze punten door een aantal inhoudelijke voorstellen waarmee de kwaliteit en betrouwbaarheid van het Limburgs openbaar vervoer verder geoptimaliseerd wordt.

De inhoudelijke hoofdlijnen van de voorstellen van Arriva betreffen:

- 1) Arriva start met de implementatie van de visie Maastricht. Dat betekent onder andere meer bussen naar Randwyck (10 per uur tussen station Maastricht en Randwyck) en naar de scholen aan de Bemelergrubbe in Maastricht Oost. De huidige ringlijnen 9 en 11 worden - vanwege het beperkte gebruik dat er van wordt gemaakt- opgeheven. Wijken in Maastricht blijven bediend met de al bestaande verbindingen via centrum en station;
- 2) In Parkstad biedt Arriva in de brede spitsuren een nieuwe verbinding tussen station en Zuyd Hogeschool, het VISTA- en Sintermeertencollege. Op deze nieuwe verbinding -met in de brede spits elke tien minuten een bus- zet Arriva gelede bussen ('harmonicabussen') in om zo meer capaciteit te bieden. Daarnaast krijgt Voerendaal een rechtstreekse busverbinding met het Zuyderland ziekenhuis (Heerlen) via de onderwijsinstellingen in het westen van de stad. De reis naar het station in Heerlen wordt daarmee langer. Een kortere reis is nog steeds mogelijk door een overstap bij Zuyd Hogeschool of door gebruik te maken van de bestaande directe verbindingen (bus en trein).
- 3) In het Vervoerplan 2026 neemt Arriva de omleidingsroutes in Sittard op vanwege de werkzaamheden aan de Engelenkampstraat en Wilhelminastraat. Gedurende een periode van ongeveer twee jaar kan in Sittard vanwege grootschalige wegwerkzaamheden geen gebruik worden gemaakt van de gebruikelijke busroutes.
- 4) Op een aantal lijnen optimaliseert Arriva de rijtijden. Dit om de betrouwbaarheid en de aansluitingen van bussen te borgen.
- 5) Per augustus zet Arriva in Limburg zes ZE- gelede bussen in. Dit om op een aantal lijnen meer capaciteit te bieden, waaronder de lijnen 10 en 11 (nieuw) die P+R Noord, via Centrum en Randwyck verbindt aan de verschillende scholengemeenschappen in Maastricht-Oost en station Maastricht.

In een doorkijk naar het Vervoerplan 2027 en verder kondigt Arriva een doorontwikkeling van het openbaar vervoer aan op basis van OV-visies, die Arriva in de komende periode voor alle gebieden in Limburg zal ontwikkelen. De eerste OV-visie (Maastricht) wordt met dit Vervoerplan grotendeels geïmplementeerd.

Anders dan gebruikelijk start de nieuwe busdienstregeling 2026 op zondag 24 augustus 2025. Arriva heeft om twee redenen om deze alternatieve datum gevraagd:

1. Per december 2026 moet het gehele Limburgse openbaar vervoer ZE zijn. Voor de planning van de dienstregeling 2027 is extra tijd nodig omdat de dienstregeling extra variabelen kent. Naast de gebruikelijke planning voor inzet van personeel en materieel moet ook gekeken worden naar routes en reikwijdte van de acculadingen en naar de locaties en momenten waarop eventueel tussentijds kan worden bijgeladen.
2. De zes ZE-gelede bussen die Arriva wil inzetten, dragen bij aan het bieden van meer vervoercapaciteit op een aantal drukke verbindingen. Omdat deze bussen binnenkort beschikbaar zijn en onder andere zijn bedoeld om het vervoer van en naar school- en opleidingslocaties te verzorgen, is het zonde om de dienstregeling behorend bij vervoerplan 2027 af te wachten om deze voertuigen in te zetten.

De looptijd van het Vervoerplan 2026 is, vanwege de voorbereiding op de ZE-transitie in december 2026, anderhalf jaar in plaats van één jaar.

De dienstregeling van de trein en de dienstregeling bus in Noord- en Midden Limburg wijzigen in het Vervoerplan 2026 niet. Voor de meeste gebieden in Noord- en Midden Limburg ontwikkelt Arriva momenteel OV-visies.

Afwijkingen van het Programma van Eisen

Afwijkingen van het Programma van Eisen zijn pas toegestaan nadat uw college daarmee heeft ingestemd. Uit de toets op de door Arriva met betrekking tot het Vervoerplan 2026 gemelde afwijkingen volgt dat:

- De afwijkingen met betrekking tot aansluitingen (bijlage 05) reeds eerder door uw college geaccordeerde afwijkingen betreffen;
- De afwijkingen met betrekking tot frequenties (bijlage 06) reeds eerder door uw college geaccordeerde afwijkingen betreffen.

Niet direct in relatie tot het Vervoerplan maar wel van belang voor de kwaliteit van de uitvoering van het openbaar vervoer heeft Arriva gevraagd om de volgende afwijkingen op het Programma van Eisen toe te staan:

- **Startdatum dienstregeling bus**
De startdatum van de dienstregeling bus dient op grond van bepalingen in de Concessie samen te vallen met de (Europese) startdatum van de treindienstregeling (zondag na de tweede zaterdag in december). Vanwege de instroom van zes ZE-gelede bussen (Harmonicabussen) en de noodzaak om tijd en ruimte ten behoeve van een goede implementatie van de ZE-transitie per Vervoerplan 2027 te hebben, vraagt Arriva toestemming om de dienstregeling bus uit het Vervoerplan 2026 te mogen starten per zondag 24 augustus 2025. Omdat de treindienstregeling in 2026 in Limburg niet verandert, is een koppeling met deze Europees bepaalde startdatum minder relevant. Daarnaast sluit

de datum van 24 augustus aan op het einde van de zomervakantie waarin toch al sprake is van een vakantiedienstregeling en draagt de instroom van grotere bussen aan het einde van de zomervakantie bij aan meer capaciteiten en kwaliteit per start schooljaar 2025/2026. We stellen voor om met deze afwijking in te stemmen.

- Afwijking leeftijdseis busmaterieel voor zes tweedehands ZE-gelede bussen. Hier heeft uw college al eerder (DOC-00725488) mee ingestemd.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Niet van toepassing.

4. Lobby – aspecten

Niet van toepassing.

5. Relatie met Programmabegroting

Openbaar vervoer maakt deel uit van Programma 7 (Een bereikbaar en toegankelijk Limburg), product 7.2.2. Openbaar vervoer – Programmabegroting 2025.

6. Juridische aspecten

Het Vervoerplan wordt door uw college vastgesteld volgens de dienstregelingprocedure uit de Concessie Openbaar Vervoer Limburg 20216 - 2031 (Programma van Eisen artikel C.2.15 en Bijlage F.12). Dit evenwel met de opmerking dat de procedure voor het Vervoerplan 2026 weliswaar is gevolgd, maar een kortere dan gebruikelijke doorlooptijd kende vanwege de afwijkende startdatum van de dienstregeling 2026.

De bevoegdheid met betrekking tot regionaal openbaar vervoer ligt op grond van de Wet personenvervoer 2000 bij het college van Gedeputeerde Staten.

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Niet van toepassing.

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

Door het Vervoerplan Arriva 2026 vast te stellen wordt dit Vervoerplan – en meer specifiek, het uit dit Vervoerplan voortvloeiende aantal dienstregelingkilometers bus en trein dat Arriva voorstelt om in 2026 aan te bieden- de basis voor de verlening van de exploitatiebijdrage aan Arriva voor het dienstregelingjaar 2026 (Concessie, Financiële Bepalingen, artikel G.3.22).

Voor deze exploitatiebijdrage geldt het subsidieplafond (€ 55,5 mln. per jaar, prijspeil 2014). De op basis van de meest recente indices 2026 (verwachting van september 2025) te verwachten hoogte van het subsidieplafond voor 2026 bedraagt €77.263.442,-. Dit bedrag wordt berekend zoals vastgelegd in artikel G.3.2 van de Financiële Bepalingen bij de OV-Concessie. De vaststelling van de exploitatiebijdrage (in 2027) vindt plaats op basis van de definitieve prijsindices voor 2026. Het exacte bedrag van het plafond kan daarmee nog wijzigen.

Door toepassing van het subsidieplafond hanteert de Provincie een maximumbedrag en dienovereenkomstig ook een maximum aantal dienstregelingkilometers dat voor openbaar vervoer beschikbaar respectievelijk inzetbaar is. Verlening van de exploitatiebijdrage vindt plaats nadat uw college heeft ingestemd met het Vervoerplan en nadat Arriva daartoe een aanvraag heeft

ingediend. Deze subsidieverlening is voorzien voor oktober dit jaar. Dekking van de exploitatiebijdrage 2026 vindt plaats uit reguliere exploitatiemiddelen (FCL 67867 OV Concessie 16-31 exploitatie).

9. Relatie met aanpak coronacrisis

Het Vervoerplan 2026 van Arriva heeft –in zichzelf- geen relatie met de aanpak coronacrisis. In het openbaar vervoer is het aantal reizigers na de coronacrisis nog niet op het niveau van voor de crisis (2019). Dit heeft effect op de financiële huishouding van de Concessie Openbaar Vervoer 2016 – 2031. Hierover zijn met Arriva bij de start van de dienstregeling 2025 afspraken gemaakt.

10. Arbeidsmarktbeleid

Niet van toepassing.

11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)

Niet van toepassing.

12. Digitalisering & data governance

Niet van toepassing.

13. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

14. Samenwerking/afstemming andere clusters

Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking met de clusters Algemeen Juridische Zaken en Financiën.

15. Voorstel:

1. Het Vervoerplan 2026 vast te stellen.
2. In te stemmen met de afwijkingen van het Programma van Eisen zoals in deze nota genoemd (start dienstregeling bus op 24 augustus 2025).
3. Arriva door middel van bijgaande brief op de hoogte te brengen van uw besluit.
4. Het Vervoerplan Arriva 2026 met bijgaande mededeling portefeuillehouder ter informatie aan Provinciale Staten aan te bieden.
5. Te besluiten deze GS-nota actief openbaar te maken.